



**ECOSIR KONTROL VE SERTİFİKASYON A.Ş.**

**ORGANİK TARIM  
KONTROL VE SERTİFİKASYON PROGRAMI**

## **AMAÇ :**

Organik Tarım, insan sağlığına ve çevreye zarar vermeyen ve üretimde kimyasal girdi kullanılmadan, üretimden tüketime kadar her aşaması kontrollü ve sertifikalı tarımsal üretim biçimidir. Bu üretim yöntemi doğal dengeyi koruyarak hava ve su gibi yaşamsal kaynakların ve doğal hayatın korunmasını amaçlar.

Organik Tarım Belgelendirme prosesinin ( başvuru, kontrol ve sertifikasyon idari ve teknik yönlerinin tanımlanması; bu sürecin Organik Tarımın esaslarını belirleyen 5262 sayılı Organik Tarım Kanununu; 18.08.2010 tarihli ve 27676 sayılı Resmi Gazetede yayınlanan Organik Tarımın Esasları ve Uygulanmasına ilişkin Yönetmelik; TS EN ISO / IEC 17065:2012 Uygunluk değerlendirme – ürün, proses ve hizmet belgelendirmesi yapan kuruluşlar için şartlar Standartlarına göre; tarafsızlık ve gizlilik ilkelerine bağlı kalarak yürütülmesidir.

## **KAPSAM :**

Organik Tarım Uygulamalarının kontrolü ve sertifikasyonu ile ilgili tüm aşamaları, bu aşamalarda çalışmalarına dahil olan tarafları ve sorumluluklar da dahil bunların birbiriyle olan ilişkilerini kapsamaktadır.

Yönetmelik kapsamında kontrol ve sertifikasyon sistemine tabi olan faaliyetler:

- organik ürün veya girdi üretilmesi ya da yetiştirilmesi,
- doğal alan ve kaynaklardan ürün toplanması,
- hasat, kesim, işleme, tasnif, ambalajlama, etiketleme, muhafaza, depolama, taşıma, pazarlama,
- ithalat, ihracat

Yönetmelik kapsamında sertifikalandırılabilir ürünler:

- Bitkisel Ürünler
- Hayvansal Ürünler
- Su Ürünleri
- Mantarlar
- Mayalar
- Arıcılık Ürünleri
- Doğadan Toplanan Ürünler
- İşlenmiş Ürünler
- Organik Üretimde Kullanılabilir Girdiler
- Organik Yem Kapsamı
- Organik Ürünlerin İşlenmesi, Ambalajlanması, Etiketlenmesi, Depolanması, Taşınması ve Pazarlanması Kapsamı

## **TANIMLAR:**

**Müşteri:** Kontrol ve Sertifikasyon programı/programları için ECOSIR ile sözleşme yapan çiftçi veya müteşebbisi ifade eder.

**Çiftçi:** Mal sahibi, kiracı, yarıcı veya ortakçı olarak devamlı veya en az bir üretim dönemi veya yetiştirme devresinde tarımsal üretim yapan müteşebbisi,

**Müteşebbis:** Organik Tarım faaliyeti yapan gerçek veya tüzel kişiyi,

**Kontrol:** Organik tarım faaliyetlerinin bu Yönetmeliğe uygun olarak yapılıp yapılmadığının belirlenmesi, düzenli kayıtların tutulması, sonuçların rapor edilmesi, gerek görülmesi halinde ürünün organik niteliğinin laboratuvar analizleri ile test edilmesini,

**Planlama:** Planlama, kontrollerin etkin yürütülmesi amacıyla yapılan düzenlemelerdir. Planlama parametreleri koşullara göre değişkenlik göstermektedir (ör: süre, uzaklık, vb.).

**Genetik yapısı değiştirilmiş organizma (GDO):** Modern biyoteknolojik yöntemler kullanılmak suretiyle gen aktarılacak elde edilmiş, insan dışındaki canlı organizmayı,

**GDO ve ürünleri:** Kısmen veya tamamen GDO' lardan elde edilen, GDO içeren veya GDO' lardan oluşan ürünleri,

**Hayvan:** Suda yaşayan hayvanlar, sürüngenler ve amfibik hayvanlar dâhil omurgalı ve omurgasız canlıları, Organik Tarım Kontrol ve Sertifikasyon Programı Rev.03, 19.03.2021

**Hayvan sahibi:** Hayvanların mülkiyet hakkını üzerinde bulunduran gerçek veya tüzel kişiyi,  
**Hayvansal ürün:** İnsan tüketimine sunulan hayvansal gıda, hayvansal yan ürün ve üreme ürünleri dâhil tüm hayvansal ürünleri,

**Kontrolör:** Kontrol ve sertifikasyon kuruluşu adına veya kontrol kuruluşu adına, organik tarım faaliyetlerinin her aşamasının ilgili mevzuata göre uygulanmasını kontrol etmek üzere, Bakanlık tarafından yetki verilmiş gerçek kişiyi,

**Kontrol noktaları:** Çevre, insan ve hayvan sağlığına zarar vermeyen bir tarımsal üretimin yapılması, doğal kaynakların korunması, tarımda izlenebilirlik ve sürdürülebilirlik ile güvenilir ürün arzını sağlamaya yönelik risk değerlendirmesi sonucu belirlenen ve kontrol edilen aşamaları,

**Uygunsuzluk:** Kontrol noktalarına uyum için ihtiyaç duyulan uygunluk düzeyinin tam olarak sağlanamadığı durumları,

**Geçiş süreci:** İlgili yönetmelik hükümlerine göre faaliyete başlamasından, ürünün organik olarak sertifikalandırılmasına kadar geçen dönemi,

**Organik ürün:** Organik tarım faaliyetleri esaslarına uygun olarak üretilmiş ham, yarı mamul veya mamul haldeki sertifikalı ürün,

**Organik bitkisel üretim:** İnsan gıdası, hayvan yemi, bitki besleme, çoğaltım materyali elde edilmesi, hammaddesini tarımdan alan sanayilere organik hammadde temini, tıbbi ve bilimsel amaçlarla her aşaması bu Yönetmeliğe göre üretilen, yetkilendirilmiş kuruluş tarafından kontrol edilen ve sertifikalandırılan üretim faaliyeti,

**Organik hayvansal üretim:** Damızlık hayvan veya sperma kullanılarak hayvan üretilmesi, hayvansal ürünlerden insan gıdası ile hayvan ve bitki besleme ürünleri üretilmesi, hammaddesini tarımdan alan sanayilere ve bilimsel çalışmalara organik hammadde temini, her aşaması bu Yönetmeliğe göre yetkilendirilmiş kuruluş tarafından kontrol edilen ve sertifikalandırılan üretim faaliyetini,

**Üretim birimi:** Üretimde kullanılan, arazi parselleri, otlaklar, gezinti alanları, hayvan barınakları, su ürünleri üretim yerleri ve sistemleri, tarımsal ürünler ile hammaddeler ve girdilerin depolanması için kullanılacak tesisleri

**Organik Tarım Bilgi Sistemi (OTBİS):** Organik tarım yapan müteşebbis, arazi, ürün, hayvansal üretim, su ürünleri üretimi ve sertifika bilgilerinin bulunduğu Bakanlıkça oluşturulan veri tabanı,

**Tarım Bilgi Sistemi (TBS) :** Bakanlık bilgi sistemlerini bir araya toplamayı amaçlayan bilgi sistemini,

**Türkvet:** 2/12/2011 tarihli ve 28130 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Sığır Cinsi Hayvanların Tanımlanması, Tescili ve İzlenmesi Yönetmeliği çerçevesinde oluşturulan ve işletmelerin, yetiştiricilerin ve sığır cinsi hayvanların kimlik bilgilerinin kayıt altına alındığı veri tabanı.

**KKKS:** Koyun Keçi Kayıt Sistemi 2/12/2011 tarihli ve 28130 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Koyun ve Keçi Türü Hayvanların Tanımlanması, Tescili ve İzlenmesi Yönetmeliği hükümlerine göre hayvanların kayıt altına alındığı veri tabanını,”

**Kontrol ve sertifikasyon kuruluşu :** Organik ürünün veya girdinin, üretinminden tüketiciye ulaşıncaya kadar olan tüm aşamalarını kontrol etmek ve sertifikalandırmak üzere Bakanlık tarafından yetki verilmiş gerçek veya tüzel kişileri,

**Bakanlık kayıt sistemleri:** Bitkisel üretim, hayvancılık ve su ürünleri yetiştiricilik faaliyetleri ile işletmeyi kayıt altına almak üzere Bakanlık tarafından oluşturulan ilgili kayıt sistemlerini,

**Sertifikasyon :** Bütün kontrol yöntemlerinin uygulanması sonucu, işletmenin, organik ürünün ve girdinin mevzuata uygun olarak belgelendirilmesi,

**Sertifika :** Bütün kontrol yöntemlerinin uygulanması sonucu, işletmenin, organik ürünün ve organik girdinin mevzuata uygun olduğunu gösteren belgeyi,

**Müteşebbis sertifikası:** Sözleşme yapılan müteşebbise yetkilendirilmiş kuruluş tarafından, yapılacak ilk ve yıllık kontrole müteakip uygun görülmesi halinde düzenlene belgeyi,

**Ürün sertifikası :** İlgili Yönetmelik hükümlerine uygun olarak üretilen ürünlere yetkilendirilmiş kuruluş tarafından verilen belgeyi,

**Salgın Hastalık:** Yeni Koronavirüs Hastalığı (Covid-19)’u

**Uzaktan Kontrol:** Salgın hastalık nedeniyle sertifikasyon sürecinin devamlılığının sağlanması amacıyla, kontrolörün süreçlerle ve ürünlerle ilgili bilgileri; üretim sahasına gitmeden, toplaması, saklaması, geri alması, işlemesi, analiz etmesi ve aktarması amacıyla bilgi işlem teknolojilerini kullandığı kontrol yöntemini

**Yem:** Hayvanların ağız yoluyla beslenmesi amacıyla kullanılan işlenmiş, kısmen işlenmiş veya işlenmemiş, yem katkı maddeleri dâhil her tür madde veya ürünü,

**BKÜ :** 03.12.2014 tarih ve 29194 sayılı Bitki Koruma Ürünlerinin Önerilmesi Uygulanması ve Kayıt İşlemleri Hakkında Yönetmelik

**İl/ilçe Müdürlüğü:** İl/İlçe Tarım ve Orman Müdürlüğünü ifade eder.

**Bakanlık :** T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı,

## **KAPSAM DIŞI FAALİYETLER**

Aracılık hizmeti veren, ürünleri direkt olarak nihai tüketici ya da kullanıcıya transfer eden gerçek ya da tüzel kişiler ithalat yapmamaları, üretim, doğal alan ve kaynaklardan ürün toplama, hasat, kesim, işleme, tasnif, ambalajlama, etiketleme, muhafaza, depolama ve taşıma işlemlerini yapmamaları koşulu ile yetkilendirilmiş kuruluş ile sözleşme yapmak zorunda değildir.

## **DiĞER GEREKLİLİKLER**

Müteşebbis, organik tarım faaliyetini bireysel olarak yapabildiği gibi, üretici grubu ile de yapabilir. Üretici grubu, organik tarım faaliyetini ancak tüzel kişiliği haiz kurum ve kuruluşlar altında yapabilir. Müteşebbis, organik tarım faaliyetini üretici grubu ile yapıyorsa her bir üretici ile sözleşme imzalamak zorundadır. Bu durumda müteşebbis, üretici grubu adına yetkilendirilmiş kuruluş ile sözleşme yapar. Müteşebbis; aracı tüccar, depolama, işleme ve benzeri fason hizmetleri yaptırdığı gerçek veya tüzel kişiler ile de sözleşme yapar. Fason üretim yapan işletmeler de organik tarım kontrol sistemine dâhildir.

Organik bitkisel üretimde, tek yıllık bitkilerde ekim tarihinden itibaren en az 2 yıl, mera ve yem bitkilerinde yem olarak kullanılmasından önce en az 2 yıl, yem bitkisi dışındaki çok yıllık bitkilerde ise ilk organik ürün hasadından önce 3 yıllık geçiş sürecinin uygulanması gerekir.

Yetkilendirilmiş kontrol kuruluşu arazinin önceki yıllardaki kullanım durumu yapılan uygulamalar, bölgedeki genel durum ve yetiştirilen ürünler, risk durumları, konu ile ilgili müteşebbis kayıtlarının ve raporlarının incelenmesi neticesinde geçiş sürecini uzatabilir ya da kısaltabilir. Müteşebbis tarafından organik tarım yapılacak alan bu yönetmeliğin Ek-1 ve Ek-2 bölümlerinde yer alan girdiler dışındaki girdilerin geriye dönük olarak en az 3 yıl kullanılmadığını resmi kurum ve kuruluşlardan alınacak belge ile belgelendirilmesi halinde yetkilendirilmiş kuruluş tarafından geçiş süreci maksimum 1 yıl kısaltılabilir. Müteşebbis bu belge/belgeleri sözleşme aşamasında yetkilendirilmiş kuruluşa verir. Geçiş süreci tek yıllık bitkilerde 12 ay, çok yıllık bitkilerde 24 aydan daha az uygulanamaz.

Orman ve doğal alanlardan ürün toplayacak müteşebbis, ürün toplamadan önce, bu alanların mülkiyetinin veya kullanma hakkının ait olduğu makamdan yazılı izin alır.

Müteşebbis, faaliyet alanına göre uyulması gereken diğer ulusal kanun ve yönetmelikler dahilinde hareket etmelidir (Gıda Mevzuatı, İthalat ve İhracat prosedürleri vb.). Kısmen veya tamamen GDO' lardan elde edilen, GDO içeren veya GDO' lardan oluşan gıda, yem, gıda katkı maddesi, bitki koruma ürünleri, gübreler, toprak düzenleyiciler, tohumlar, mikroorganizmalar, hayvan sağlığı için kullanılan ürünler ve hayvanlar organik tarımda kullanılamaz. Gıda ve yem olmayan organik dışı ürünleri kullanan müteşebbisler, satıcıdan tedarik edilen ürünün GDO' lardan ya da GDO' lar tarafından üretilmiş ürünlerden üretilmediğini Satıcı Beyannamesi ile teyit edilmesini sağlamak zorundadır.

29/3/2014 tarihli ve 28956 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Tarımda Kullanılan Organik, Organomineral Gübreler ve Toprak Düzenleyiciler ile Mikrobiyal, Enzim İçerikli ve Organik Kaynaklı Diğer Ürünlerin Üretimi, İthalatı, İhracatı ve Piyasaya Arzına Dair Yönetmelik ekinde tanımlanmayan ancak bu Yönetmeliğin Ek-1'inde bulunan organik gübre ve toprak iyileştiricilerin üretimi, ithalatı ve piyasaya arzı için müteşebbis tarafından Bakanlıktan izin alınmasını takiben yetkilendirilmiş kuruluşa başvurularak sertifika alınır. Bu ürünlerin piyasaya arzı için alınan sertifikaya istinaden Bakanlık tarafından belge düzenlenir. İlgili Yönetmelik ve ekinde belirtilen şartları karşılayan ürünler ile 18/8/2010 tarihli ve 27676 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan "Organik Tarımın Esasları ve Uygulanmasına İlişkin Yönetmelik" eki Ek-1'de yer alan ürünleri kapsar. İlgili Yönetmelik, 29/6/2001 tarihli ve 4703 sayılı Ürünlere İlişkin Teknik Mevzuatın Hazırlanması ve Uygulanmasına Dair Kanununun 4 üncü maddesi ile 3/6/2011 tarihli ve 639 sayılı Tarım ve Orman Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin 28 inci maddesi hükümlerine dayanır.

## **UYGULAMA**

### **a) Başvuru**

Organik tarım faaliyetinde bulunmak isteyen müteşebbis **ECOSIR Organik Tarım Kontrol ve Sertifikasyon Başvuru Formu'nu** doldurarak başvuruda bulunur.

### **b) Başvurunun gözden geçirilmesi**

Bu formda verilen bilgilerin yeterliliği ECOSIR Ürün Belgelendirme Sertifikasyon müdürü tarafından kontrol edilir. İnceleme neticesinde doldurulmasında ve ekinde eksiklik tespit edilen ya da bilgi ve belgelerinin doğruluğundan şüphe duyulan müracaatlar için sahibine 10 gün içinde bilgi

verilir. Gerekli ise form yeniletilir veya ekleri tamamlatılır. Kontrol ve sertifikasyon talebinin ECOSIR' ın akreditasyon kapsamına dahil ürünlerin dışında kalması, belgelerin tamamlanmaması veya o belgelendirme talebi için mevcut kaynakların yeterli olmaması halinde başvuru reddedilir. Ret kararı başvuru sahibine 10 gün içinde yazılı olarak bildirilir ve belgeleri iade edilir.

#### c) Fiyat teklifinin hazırlanması

Gözden geçirilen ve olumlu olarak kabul edilen Başvuru için yıllık kontrol ve sertifikasyon maliyetini içeren fiyat teklifi hazırlanarak 5 gün içinde müşteriye iletilir. Fiyat teklifi hazırlanırken başvuru sahibinin bilgileri dikkate alınarak hesaplama yapılır;

Bireysel üretici veya üretici grubu / müteşebbis oluşu, grupta yer alan üretici sayısı, müteşebbisle sözleşme imzalayan üretici sayısı; belgelendirmeye konu üretim alanı / alanları ve bunların büyüklükleri; yetiştirilen veya işlenen ürün çeşidi ve miktarı; kontrol çalışması yapılacak alan veya işletmenin ECOSIR merkezine mesafesi kriterleri dikkate alınarak istenilen sertifika kapsamı için gerekli olan denetimlerin sıklığı ve süresi ile ilgili bir tahmin yapılır. Belgelendirme için süre hesaplanmasında; dokümanların incelenmesi, bölge ziyareti (üniteler gidiş ve dönüş olarak), denetim raporu evraklarını doldurmak, hazırlık (iletişim - ulaşım, vb.) ve sertifikasyon sürecinin diğer olası faaliyetleri dikkate alınır. Bu bilgiler dikkate alınarak verilecek kontrol ve sertifikasyon hizmetinin bedeli hesaplanır. ECOSIR müşterilerinin tamamına bu talimat esaslarına göre kontrol ve sertifikasyon hizmet bedeli teklifi verir. Hazırlanan Fiyat Teklifinde ek kontrol, habersiz kontrol, ilave sertifika ücretlerinden gerekli olanlarına dair hususlar da yer alır.

ECOSIR Kamu Kurumları tarafından açılan ihalelerde rekabet kuralları dikkate alarak ücretlendirme talimatı esasları dışına çıkabilir. Ancak bu hallerde hizmetlerin sürdürülebilirliği konusunda risk analizi yapar ve sonucuna göre hareket eder.

#### d) Sözleşme

Müşteri tarafından onaylanan/imzalanan fiyat teklifi üzerine 2 orijinal sözleşme metinleri müşteriye imzalaması için iletilir. Sözleşme kapsamındaki tüm çalışmalarında Organik Tarım Yönetmeliği esaslarını ve ECOSIR tarafından belirlenmiş tüm şartları yerine getireceğine dair taahhütlerini, ECOSIR' ın hizmet akışındaki müteşebbise karşı taahhütlerini ve bunların yanında mali ve yasal şartları da kapsar. Sözleşme kapsamı, müteşebbisin özelliğine göre değişmekle birlikte esasları her müteşebbis için aynıdır. Bir müteşebbis için bir maddeden vazgeçilmeyeceği gibi diğer bir müteşebbis için ilave madde konmaz.

Hazırlanan sözleşmenin bir orijinal nüshası müşteride kalır, diğer orijinal nüsha ECOSIR'a aşağıdaki bilgi ve belgelerle iletilir. Müşteriye fatura posta/kargo yolu ile iletilir.

- Müteşebbisin adı, adresi, T.C. kimlik numarası ve vergi numarası, yabancı gerçek kişilerde İse yabancı kimlik numarasını içeren kimlik bilgi ve belgeleri,
- İşletmenin yeri ve konumuna dair bilgiler,
- Gıda işletmeleri için 17/12/2011 tarihli ve 28145 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Gıda İşletmelerinin Kayıt ve Onay İşlemlerine Dair Yönetmelik hükümleri gereğince İşletme Kayıt Belgesi veya İşletme Onay Belgesi,
- Yem işletmeleri için 27/12/2011 tarihli ve 28155 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Yem Hijyeni Yönetmeliği gereğince İşletme Kayıt Belgesi veya İşletme Onay Belgesi,
- Su ürünleri yetiştiriciliği için Su Ürünleri Yetiştiricilik Belgesi ve/veya Su Ürünleri Kuluçkahane Belgesi.

#### e) Kontrol Planı , Kontrol ve Raporlama

Kontrollerin yürütülmesi için risk analizi (proje ile ilgili risklerin değerlendirilmesi), ürün takvimi, atanacak kontrolörün yeterliliği ve uygunluğu, kontrolün kapsamı, yeri ve süresi dikkate alınarak "Kontrol Planı" yapılır. Buna göre haberli veya habersiz yıllık kontrol ve ziyaretlerin yoğunluğu belirlenir.

Hazırlanan kontrol planına göre kontrol görevlendirmesi yapılarak atanan kontrolöre proje ile ilgili bilgiler mail yolu ile iletilir. Kontrol için müteşebbise bilgilendirme yapılır. Planlanan kontrolün iptal edilmesi, başka bir tarihe ertelenmesi durumunda atanan kontrolöre bilgilendirme mail yolu ile yapılır, yeni atama kayıt altına alınarak yeniden bilgilendirme yapılır.

**Kontrol işlemi;** yazılı belgeleri, planları, defterleri, raporları, kayıtları, arazi, barınak, tünek, kümes, serbest dolaşım alanı, kovan, işletme ve depo gibi kritik kontrol noktaları ve gözlemleri içerir. Müteşebbis tarafından aynı alanda birkaç ünitenin işletilmesi halinde, organik olmayan ürünlerin üretildiği üniteler ve depoları da kontrol işlemine tabidir.

Tüm müteşebbislere yılda en az bir defa kontrol ziyaretinde bulunur. Müteşebbislerin arazileri ve depoları ziyaret edilir. Hayvansal üretimde bulunan Müteşebbislerin de arazi, yem üretim, depo, barınak, kümes, serbest dolaşım alanları ziyaret edilir. Müteşebbis/üretici tarafından hazırlanan dokümanlar kontrol edilir (Arazi haritaları, üretici sözleşmeleri, dahili kontrol formları, tapu bilgileri, arazi defterleri vb.). Kontrol ziyaretlerinin en az % 10'u habersiz yapılır.

İşletme, ihracat ve ithalat kontrollerinde ise; İlgili işletme, depolar ve fason işleyiciler ziyaret edilir. Müteşebbis tarafından aynı alanda birkaç ünitenin işletilmesi halinde, organik olmayan ürünlerin üretildiği üniteler ve depoları da kontrol işlemine tabidir. Dokümantasyon, ürün giriş-çıkış kayıtları, ürün garantileri, izlenebilirlik, karışma ve bulaşmaya karşı alınan önlemler vb. kontrol edilir.

- Organik Tarım faaliyetlerini içeren bitkisel üretim/hayvansal üretim kontrol formları doldurur.
- Risk kategorisi ile uyumlu şekilde sözleşme altındaki tüm müteşebbislerin en az % 10'una, önceden haber vermeksizin önceki kontrollerin sonuçlarını, ilgili ürünlerin miktarları ve ürünlerin değiştirilmesi riskini de hesaba katarak organik üretim kurallarına karşı uygunsuzlukların bulunma riskini ölçmeyi temel alan ek rastgele kontrol ziyaretleri düzenlenir.
- Organik üretim için izin verilmeyen ürünlerin kullanımının tespiti, organik üretim kuralları ile uygun olmayan üretim tekniklerinin tespiti, organik üretim için izin verilmeyen ürünlerle muhtemel bulaşmanın tespiti için analiz amaçlı örnek alır. Analiz amaçlı alınan yıllık örnek sayısı, yetkilendirilmiş kuruluşun kontrolü altındaki müteşebbislerin sayısının en az % 5'ini karşılar. Örneklerin nereden alınacağına seçimi, organik tarım faaliyetinin tüm aşamalarının organik üretim kuralları ile uygun olmama riskinin genel değerlendirmesine dayanır. Bu genel değerlendirme; üretim, hazırlama ve dağıtım gibi bütün aşamalar dikkate alınarak yapılır.
- Organik üretim için uygun olmayan tekniklerin ya da ürün kullanımından şüphelenilen her durumda istenilen sayıda örnek alınır ve analiz ettirilir.
- Ürün örnekleri TS EN ISO/IEC 17025 standardına göre akredite olan laboratuvarlarda analiz ettirilir.

Kontrol sonrası tespitleri varsa uygunsuzlukları da içeren belge kontrolör tarafından düzenlenir ve müteşebbis ile karşılıklı imzalanır. Raporun bir nüshası müteşebbise bırakılır. Uygunsuzlukların etkin olarak kapatılması için Müteşebbise 30 gün süre verilir.

**Uzaktan Kontrol:** Salgın hastalık nedeniyle sertifikasyon sürecinin devamlılığının sağlanması amacıyla, kontrolörün süreçlerle ve ürünlerle ilgili bilgileri; üretim sahasına gitmeden, toplaması, saklaması, geri alması, işlemesi, analiz etmesi ve aktarması amacıyla bilgi işlem teknolojilerini kullandığı kontrol yönteminidir. Uzaktan kontrol Bakanlığın belirlediği ya da belirleyeceği yönetmelik ve/veya talimatlara göre uygulanır.

#### **f) Sertifikasyon süreci**

Kontrolör, yaptığı kontrole dair tespitleri varsa uygunsuzlukları içeren bir belge düzenleyerek karşılıklı imzalanan bu belgenin bir nüshasını müteşebbise verir ve bu belge müteşebbisçe saklanır. Kontrolör kontrol esnasında tespit ettiği tüm bulguları ve uygunsuzlukların listesini ve eğer yapılmışsa analiz sonuçlarını içeren bir kontrol raporu hazırlar ve 7 gün içerisinde sertifikasyona iletir. Bu rapor Kontrol raporu, müteşebbisin ilgili Yönetmelik hükümlerine göre yapılan organik tarım faaliyetlerinin kontrol sonuçlarını içerir. Sertifikasyona gelen kontrol raporunun gözden geçirilmesinden sonra sertifikasyon kararı 14 gün içerisinde alınır .

##### **f.1) Müteşebbis sertifikası düzenlenmesi**

Müteşebbis sertifikası; Sözleşme imzalanan ya da güncellenen müteşebbise kontrol sonrası uygun görülmesi halinde, tespit edilen uygunsuzlukların kapatılması, kontrol ve sertifikasyon ücretinin ödenmesi ile Müteşebbis Sertifikası hazırlanarak müteşebbise iletir.

##### **f.2) Ürün sertifikalarının düzenlenmesi**

"Organik Tarımın Esasları ve Uygulamasına İlişkin Yönetmelik" kapsamında üretilen ürünler bu ürünler için düzenlenen ürün sertifikası ile pazarlanırlar.

Ürün sertifikalarının düzenlenebilmesi için müteşebbis proje yapısı ve faaliyet alanına göre istenecek bilgiler ve ilgili dokümanı ECOSIR 'dan temin eder ve başvuru formu ile fatura ve diğer evraklarını iletir ve stok durumu ve evrakların uygunluğunun kontrolü ve onayından sonra "ürün sertifikası" düzenlenir.

## Müteşebbisin Sorumlulukları

- Müteşebbis sözleşme yaptığı yetkilendirilmiş kuruluşa organik tarımsal faaliyeti ile ilgili tüm bilgi ve belgeleri vermek, her türlü değişikliği bildirmek, üretimin her aşamasında gerekli kontrolün yapılabilmesi için işletmenin organik üretimle ilgili her birimini yetkilendirilmiş kuruluşa açmak zorundadır.
- Müteşebbis ve/veya aracı, tüccar, depolama, işleme ve benzeri fason hizmetleri yaptırdığı gerçek veya tüzel kişiler, farklı yetkilendirilmiş kuruluşlar tarafından kontrol edilmeleri durumunda, bu yetkilendirilmiş kuruluşlar arasında bilgi alışverişi olmasını kabul eder.
- Müteşebbis ve/veya aracı, tüccar, depolama, işleme ve benzeri fason hizmetleri yaptırdığı gerçek veya tüzel kişiler, sözleşme imzaladıkları yetkilendirilmiş kuruluşu değiştirmeleri durumunda faaliyetin statüsünü gösteren onaylı üretici listesi, üretim ve ürün bilgileri, parsel bilgileri, sertifika bilgileri, uygunsuzluk ve düzeltici faaliyetler, ilgili yıla ait varsa onaylı stok raporunu önceki yetkilendirilmiş kuruluş tarafından müteşebbisin yeni sözleşme yaptığı yetkilendirilmiş kuruluşa verilmesini kabul eder.
- Organik tarım faaliyetinden ayrılacak olan müteşebbis, ayrılacağını yetkilendirilmiş kuruluşa gecikmeksizin bildirmeyi ve kontrol dosyasının en az beş yıl süre ile yetkilendirilmiş kuruluş tarafından muhafaza edilmesini kabul eder.
- Müteşebbis faaliyet alanını tam olarak tanımlar ve aldığı önlemleri yetkilendirilmiş kuruluşa bildirir. Müteşebbis, ilgili Yönetmelik hükümlerine ve Yetkilendirilmiş Kuruluşun kalite el kitabında yer alan hususlara uyacağına ve her türlü kontrole izin vereceğine dair bir taahhünameyi yetkilendirilmiş kuruluşa verir. Müteşebbis, her yıl Ocak ayı içinde yetkilendirilmiş kuruluşa parsel bazında o yıla ait bitkisel üretim planını bildirir.
- Müteşebbis, faaliyetlerinin bir kısmını üçüncü bir şahsa yaptırması durumunda bu faaliyetlere ilişkin gerekli bilgi ve belgeleri yetkilendirilmiş kuruluşa vererek kontrol sistemine dâhil olmasını sağlar.
- Müteşebbis, kullanımına izin verilmeyen ürün veya maddelerin bulaşma riskini ortadan kaldırmak için koruyucu önlemleri ile depolama alanlarından üretim zincirine kadar her aşamada hijyen tedbirlerini alır.
- Müteşebbis ve/veya aracı, tüccar, depolama, işleme ve benzeri fason hizmetleri yaptırdığı gerçek veya tüzel kişilerden alınan organik ürünlerin ya da kendi ürünlerinin organik statüsünü etkileyen herhangi bir uygunsuzluk ya da ihlal durumunu gecikmeksizin sözleşme yaptığı yetkilendirilmiş kuruluşuna bildirmeyi kabul eder. Durum netlik kazanıncaya kadar söz konusu ürünün organik ürün olduğuna dair atıfta bulunacak organik ürün etiket ve logosunu kullanamaz. Müteşebbis söz konusu ürünü tereddütler ortadan kalktıktan sonra yetkilendirilmiş kuruluşun bilgisi dâhilinde ilgili Yönetmelik hükümlerine uygun işlemlere tabi tutar ve pazarlar.

## Uygulanacak Yaptırımlar

Yetkilendirilmiş kuruluş tarafından müteşebbise uygulanacak yaptırımlar, aşağıdaki maddelere göre uygulanır.

- Müteşebbis, bütün organik tarım faaliyetlerinin izlenebilirliği ile ilgili her türlü kayıtları tutmak ve kontrol esnasında yetkilendirilmiş kuruluşa ibraz etmek zorundadır. Belgelerin düzensiz veya yanlış tutulması durumunda, yetkilendirilmiş kuruluşlar eksiklik ve aksaklıkları müteşebbislere ayrıntılı ve yazılı olarak bildirir. Yetkilendirilmiş kuruluş eksiklik ve aksaklıkların düzeltilmesi için müteşebbise bir ay süre tanır. Bu süre sonunda tekrar kontrol eder. Eksiklik giderilmiş ise sözleşme aynen devam eder. Aksi halde kalite el kitabında belirtilen yaptırımlar uygulanır. İtiraz halinde konu ile ilgili bilgi ve belgeler en geç 21 gün içinde Bakanlığa iletilir. Bakanlık gerekli incelemeleri yaptıktan sonra nihai kararını verir ve sonucu taraflara, **Yetkilendirilmiş Kuruluş (KSK) ve İtiraz edene**, bildirir.
- Üretim aşamasında ilgili Yönetmelik hükümlerine aykırı uygulamaların saptanması halinde; organik tarım faaliyeti yapılan alanlar, hayvanlar, arılar ve su ürünleri geçiş sürecinde ise, yetkilendirilmiş kuruluş tarafından süre uzatılır, tamamlamışsa tekrar geçiş sürecine geçilir ve müteşebbise yazılı olarak bildirilir. Uzatılan süresi sonunda ilgili Yönetmelik hükümlerine aykırı uygulamaları tekrarladığı tespit edilen müteşebbislerin sözleşmesi feshedilerek Bakanlığa bildirilir. İtiraz veya şikâyet halinde Bakanlık konu ile ilgili bilgi ve belgeleri ister ve inceleme başlatır. İnceleme neticesinde, müteşebbisin ilgili Yönetmelik hükümlerine aykırı uygulamaların kasıtlı olarak devam ettiğinin tespit edilmesi durumunda; Bakanlık müteşebbisini organik üretim yapma faaliyetinden beş yıl süre ile men eder ve tüm yetkilendirilmiş kuruluşlara bildirir.

- İşleme, ambalajlama, etiketleme, depolama, taşıma, pazarlama faaliyetlerinde bu Yönetmelik hükümlerini ihlal eden müteşebbisin ihlale kastlı olarak devam ettiği tespit edildiğinde, Bakanlık müteşebbis organik tarım faaliyetinden beş yıl süre ile men eder ve tüm yetkilendirilmiş kuruluşlara bildirir.

## Genel Yükümlülükler

- Organik Tarım; müteşebbis ile KSK arasında tarafların sorumlulukları, hakları ve anlaşmazlıklarını düzenleyen sözleşme doğrultusunda yürütülür.

### **Aşağıdak belirtilen Genel Yükümlülükler Müteşebbis tarafından yerine getirilir;**

- Kontrol amaçlı haberli/habersiz ziyaretleri ve ECOSIR tarafından talep edilen ek /takip kontrol ziyaretlerini kabul eder,
- Doküman ve kayıtlarla tüm alanlara ve personele erişilmesine ve incelenmesine (örn. İç-kontrol raporları ve/veya İzlenebilirlik kayıtları ) yardımcı olur ve güvenlikle ilgili hükümlerin geçerli yönetmeliğe uygun olduğundan emin olunmasını sağlar.
- Önceden bildirilen talep üzerine ECOSIR faaliyetlerini gözlemlemek üzere bulunacak akreditasyon organizasyonundan veya TC. Tarım ve Orman Bakanlığında gelecek yetkililerin kontrolde bulunmasına izin verir,
- Organik ve geçiş süreci ürünlerin etiketlenmesinde **Organik Tarım Yönetmelik koşullarına** Madde 29- uymakla yükümlüdür,
- Sertifika veya raporların tamamının veya bir kısmının hataya yol açacak şekilde kullanılmaması, sertifikasyon koşullarına uyma sorumluluğunun kendinde olduğunu kabul eder,
- Organik sertifikasyonunu, ürünün, hizmetin ya da sistemin Organik ürün dışında başka bir standarda göre sertifikalı olduğunu düşünmelerine yol açacak şekilde kullanmamak,
- Organik Tarım Sertifikasyonunu **ECOSIR in ismini** etkileyecek ve **ECOSIR markasına** zarar verecek şekilde kullanmamak,
- İptal veya Askıya alma durumunda hangi nedenle olursa olsun sertifikasyonun reklamlarda veya farklı şekilde kullanılmasını durdurmak ve ECOSIR' a talep edilen gerekli dokümanları iletmek.
- İddialarla ilgili bilgileri ve ilgili düzeltme faaliyetlerini güncellemek ve ECOSIR' a iletmek,
- Herhangi yapısal değişimi, ECOSIR kontrolündeki sertifikasyon üzerinde etki edebilecek herhangi bir kararı, ilk başvuru ve taahhütteki verilerin değişmesi halinde (örn. Ürün listesi, üretici bilgisi, üretim alanları, uzaklıklar, yapı...) ek hizmet gerekebileceğinden ECOSIR'ı bilgilendirmelidir,